

RI NAB'E CARTA RI XUTZ'IB'AJ RI SAN PEDRO

Ri apóstol Pedro kuchap u tz'ib'axik jun carta chke ri kojonelab' ri e jab'uninaq cho ruwächulew

¹ In wa', ri Pedro, in apóstol. In jun chke ru taqo'n ri Jesucristo. Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe ix, ix ri' ri ix jab'uninaq cho ruwächulew, ri ix ri k'o pa Ponto, pa Galacia, pa Capadocia, pa Asia, xuquje' ri ix ri k'o pa Bitinia.

² Ix ri', ri ix cha'tal rumal ri Dios qa Tat rumal chi je wa' ru chomam ri Are' petinaq loq. Ri ix sik'im rumal ri Loq'alaj Espiritu rech kub'an ch'ajch'oj che ri iwanima' ruk' ri u kik'el ri Jesucristo rech kixok chunimaxik ri Are'. Are ta b'a' ri Dios sib'alaj kutoq'ob'isaj i wäch, kub'ano chi qas kuxlan ri iwanima'.

Waral käqil wi jas ri ku'l wi qa k'ux pa ri qa k'aslemaal waral cho we uwächulew

³ Qaya b'a' u q'ij ri Dios ru Tat ri Qajaw Jesucristo rumal chi sib'alaj xel u k'ux chqe, xub'an k'ak' che ri qa k'aslemaal rumal chi xk'astajisax ri Jesucristo chkixol ri käminaqib'. Are k'u wa' ri ku'l wi qa k'ux pa we k'aslemaal ri'.

⁴ Je' xub'an wa' chqe rech käqechb'ej ri nimalaj utzil ri man kuya' taj käsach u wäch, ri man kätz'ilob' taj, man je' tä kub'ano jas ri kub'an ri kotz'ij ri xa kächaqi'jik. Ronojel wa' are k'olotal chqe chila' chikaj rumal ri Dios.

⁵ Rumal chi ri ix qas ix kojoninaq che ri Dios, ri Are' kixuchajij na ruk' ri nimalaj u chuq'ab' rech kiriq na ru tob'anik ri u chomam loq chi kuq'alajisaj na pa ri k'isb'al taq q'ij.

⁶ Rumal k'u wa' ri ix qas kixkikotik, pune ta ne rajwaxik chi kiriq na k'äx kämik ri', kixok'ow k'u na pa jalajoj u wäch taq k'äxk'ol. Xaq k'u q'atetal q'ij kiriq wa' we k'äx ri'.

⁷ Tajin kiriq wa' we k'äx ri' rech käq'alajinik chi qas tzij ix kojoninaq. Jas ri käb'an che ri q'än puaq käyi' pa ri q'aq' che rilik we qas utz, je k'u ri' ri ix. We kixkowinik kich'ij ri k'äx, q'alaj ri' chi qas tzij ix kojoninaq. Más loq' k'u wa' ri i kojonik chuwäch ri q'än puaq ri xa käsach u wäch. Utz k'u kixil na chi qas ix kojoninaq, käyi' na i q'ij, nim kixil wi na aretaq käpe ri Jesucristo, kuk'ut na rib' chqawäch.

⁸ Ri ix kiwaj ri Jesucristo, pune man iwilom tä u wäch. Kämik k'u ri' ri ix i ku'b'am i k'ux chrij, qas kixkikot k'u na ruk' nimalaj kikitomal ri man k'o tä je wi, ri man kiriq taj jas kib'an chub'ixik.

⁹ Je ri', rumal chi i riqom ru tob'anik ri Dios. Are k'u wa' ri tajin kik'amo rumal chi kixkojonik.

¹⁰ Ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer, xech'aw loq chrij ri nimalaj toq'ob' ri kub'an na ri Are' chiwe. Ri e are' sib'alaj xkitzukuj retamaxik wa', xkitzukuj k'u u ch'ob'ik jas ri kub'an na ri Dios che i to'ik.

¹¹ Xkitala u tzijol jachin ri käpe na xuquje' jampa' käpetik. Xq'alajisax k'u wa' chkiwäch rumal ri Espíritu rech ri Cristo ri k'o pa kanima'. Tzare k'u wa' xuquje' ri xyo'w loq u b'ixik ri k'äxk'ol ri kuriq na ri Cristo, xuquje' xub'ij loq chi känimarisax na u q'ij aretaq ok'owinaq chi ronojel.

¹² Xq'alajisax k'u chkiwäch rumal ri Dios chi ri tajin kâkiya u b'ixik man are tä chke ri e are', xane chqe uj kâmik. Are k'u wa' ri tzijom chiwe ix kumal ri winaq ri xkitzijoq ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ruk' ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu ri taqom loq chikaj. Are sib'alaj kâkaj ta na ri ángeles kâketamaj ronojel wa'.

Ri Dios kujusik'ij rech kâqatas qib' chrij ri etzelal

¹³ Rumal ri' rajwaxik chi qas utz chixchomanoq, chichomaj na jas ri kib'ano, chikojo k'u ri utzalaj i chomab'al. Qas chiku'b'a i k'ux chrij ri nimalaj toq'ob' ri kuya na ri Dios chiwe aretaq kâpe na ri Jesucristo, kuk'ut k'u na rib' chqawäch.

¹⁴ Chixnimananoq, mib'an chi k'ut ri xa i rayib'al ix ri xib'an kan nab'e aretaq mäja' qas kiwetamaj u wäch ri Dios.

¹⁵ Xane jas ri Dios ri xixusik'ij Are' tastal chrij ronojel u wäch etzelal, je' chib'ana ix xuquje' pa ronojel ri i k'aslemal, chijacha k'u iwib' pu q'ab' ri Dios.

¹⁶ Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Chijacha iwib' pa nu q'ab', chitasa iwib' chrij ronojel u wäch etzelal, rumal chi ri in, in tastal chrij ronojel u wäch etzelal,” –kâcha ri tz'ib'tal kanoq.

¹⁷ We kib'ij “qa Tat” che ri Dios ri junam kub'an chuq'atik tzij pa ki wi' ri winaq rumal ri ki b'anom chkijujunal, rajwaxik b'a' chi nim kiwil wi ri Are', chixej k'u iwib' chuwäch amaq'el ronojel q'ij pa ri i k'aslemal waral cho we uwächulew.

¹⁸ Iwetam k'ut chi ri Dios xixutoro, xixresaj chupam ri k'aslemal ri man utz taj, ri man k'o tä u patän, ri k'aslemal ri xik'am kan chke ri i nan i tat

ojer. Iwetam xuquje' chi man are tä ri q'än puaq, man are tä k'u ri saq puaq ri xa käsach ki wäch kuya' käyi' wa' che rajil we tob'anik ri' ri xiriqo.

¹⁹ Xane ri xtorb'ex iwe are ri loq'alaj u kik'el ri Cristo ri xyi' che sipanik cho ri Dios je' jas ru kik'el jun alaj chij ri qas utz na, ri man k'o tä u yab'.

²⁰ Ri Cristo cha'tal chi ri Are' rumal ri Dios tzaretaq mäja' kub'an ruwächulew. Q'alajisam k'u wa' pa taq we k'isb'al taq q'ij ri' rech kub'an utzil chiwe.

²¹ Rumal k'u ri Cristo ri ix kixkojon che ri Dios ri xk'astajisan ri Are' chkixol ri käminaqib', xuni-marisaj k'u u q'ij. Rumal k'u ri' ri ix kixkojon che ri Dios, chrij k'u ri Are' käku'b'i wi i k'ux.

²² Rumal ri nimanik che ri Qas Tzij i ch'ajom ri iwanima' rumal ri Loq'alaj Espíritu rech qas tzij kiwaj iwib' chb'il taq iwib' nimalaj iwonojel. Qas rajwaxik b'a' kiwaj iwib' chb'il taq iwib'. Chijikib'a ri iwanima', chitija k'u i chuq'ab' chub'anik wa'.

²³ Yo'm k'u jun k'ak' i k'aslemal je' ta ne chi xil chi na i wäch jumul chik. Are je' i b'anik wa' man kumal tä k'u ri i nan i tat ri xa kekämik, xane rumal ru Loq' Pixab' ri Dios ri qas k'aslik, ri man käsach tä u wäch pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik.

²⁴ Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik:

Konojel ri winaq e je' jas ri q'ayes,

ri ki je'lal k'ut are junam ruk'

ru kotz'ijal ri q'ayes.

Ri q'ayes kub'an chaqi'j,

ru kotz'ijal xa kápulpub'ik.

²⁵ Are k'u ru Loq' Pixab' ri Dios

käk'oji na amaq'el,

man käsach tä u wäch wa',

—kächa ri tz'ib'tal kanoq. Ri Tzij ri' are ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri xtzijox chiwe.

2

¹ Rumal k'u ri' chiya b'a' kan u b'anik ronojel u wäch etzelal, mixsub'un chik, mib'an xaq kieb' i wäch, k'äx mina' chkij nik'iaj winaq chik aretaq käkiriq utzil, man kiyak tä k'u tzij.

² Chib'ana' jas ri kub'an jun alaj ak'al ri te' kil u wäch, kutzukuj ru tu' ru nan. Rajwaxik chi sib'alaj ke' iwanima' ruk' ru Loq' Pixab' ri Dios ri je' ta ne qas leche ri man k'o tä yujtal ruk', rech rumal wa' kixk'iyik, kiriq k'u na ru tob'anik ri Dios.

³ Je' chib'ana wa' we qas xich'ob'o chi qas tzij sib'alaj utz ri Qajaw Jesús.

Waral käqil wi chi ri Cristo are junam jas jun nimalaj ab'aj ri kəkōj che toq'eb'al re ri ja

⁴ ¡Chixsa'j ruk' ri Qajaw Jesús! Pune k'asal ri Are', are junam ruk' jun kowilaj ab'aj. (Are utz na ri' we kəkōj wa' che toq'eb'al re jun nim ja.) Qas tzij k'ut, ri Are' etzelam u wäch kumal ri winaq. Chuwäch k'u ri Dios are ri ab'aj ri más utz na, ri nim na u q'ij, cha'tal k'u rumal ri qa Tat.

⁵ Ri ix xuquje', pune ix k'aslik, je' ta ne ix ab'aj. Chiya b'a' che ri Dios chi kixukoj chuyakik jun loq'alaj ja ri käq'ijilax wi ri Are'. Ri ix k'ut, ix juch'ob' sacerdotes ri i jachom iwib' pu q'ab' ri Dios, ix tastal k'u chrij ronojel u wäch etzelal. Rumal k'u ri Jesucristo, ri ix kiya sipanik cho ri Dios xa jas ri käqaj chuwäch ri Are', ri kuk'amowaj, jas ri kuya ri Loq'alaj Espíritu pa ri iwanima'.

⁶ Rumal ri' xuquje' kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik:

¡Chiwilampe! K'o Jun ri kinya pa ri Sión,
je' ta ne chi kincha' jun ab'aj ri sib'alaj nim u q'ij,

kinkoj k'u ri Are' che toq'eb'al re ri ja.

Jachin k'u ri käkojon che, man käb'ison tä ri',

xane käkikot na ranima',

—kächa ri tz'ib'tal kanoq.

⁷ Sib'alaj loq' k'u na ri Are' chiwäch ix, ri ix kojoni-naq che. Are k'u ri man kekojon taj, je' käb'antaj na jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik:

Ri ab'aj ri man xkaj tä ri yakal taq ja,
are ab'aj wa' xkoj che toq'eb'al re ri ja,

—kächa'.

⁸ Xuquje' je' käb'antaj na jas ri kub'ij:

Are jun ab'aj ri käkichaq'ij wi kib',

jun nimalaj ab'aj ri xa ketzaq rumal,

—kächa ri' ri tz'ib'tal kanoq. Ketzaq k'u ri winaq we man keniman tä che ru Loq' Pixab' ri Dios. Je' k'u u chomam loq' ri Dios wa' chkij.

Waral käqil wi jachin taq ri e rech ri Dios

⁹ Ri ix k'ut, ix juch'ob' winaq ri cha'talik, ix juch'ob' sacerdotes ri kixpatänin che ri Nim Taqanel, ix winaq ri i jachom iwib' pu q'ab' ri Dios, i tasom iwib' chrij ronojel u wäch etzelal, ix k'u ri' ri u tinimit ri Dios. Je wa' i b'anik rech kitzijoj ri nimaq taq kajmab'al ri tajin kub'an ri Dios ri xixusik'ij rech kixel pa ri q'equm ri ix sachinaq wi, kixq'ax k'u pa ri saqil ri sib'alaj kajmab'al ri kuya ri Dios.

¹⁰ Ri ix nab'e kanoq man qas ix tä jun tinimit, are k'u ri kämik ix ri' ri u tinimit ri Dios. Nab'e

kanoq man k'o tä jun ri kel u k'ux chiwe. Kämik k'ut sib'alaj kel u k'ux ri Dios chiwe.

Chikojo ri i k'aslemal chupatänixik ri Dios

¹¹ Loq'alaj taq qachalal, kintzijon iwuk' rumal chi ri ix, ix winaq ri naj ix k'o wi che ri i tinimit. Kixinb'ochi'j chi man kib'an tä chi ri man utz taj ri kraj ri iwanima', ri itzel taq i rayinik ri kech'ojin chiwij rech kixtzaq na pa mak.

¹² Chib'ana ri qas utz pa ri i k'aslemal chkixol ri winaq ri mäja' qas ketam u wäch ri Dios. Je ri', pune ri e are' kämik kixkiyoq'o, käkib'ij chiwij chi ix b'anal taq etzelal, käkinimarisaj k'u na u q'ij ri Dios rumal ri utzil ri kib'ano aretaq käpe ri Are', kuk'ut k'u ri nimalaj u chuq'ab' pa ki wi' ri winaq.

¹³ Chiya b'a' iwib' pa taqik chke ri winaq ri yo'm pa ki q'ab' chi ketaqan pi wi' ix rech nim käkil wi ri Qajaw Jesús. Je' k'u kib'an wa' che ri nimalaj taqanel, ri tata' ri más k'o na taqanik pu q'ab' chkiwäch konojel.

¹⁴ Je ri' kib'an ix xuquje' chke ri winaq, ri u taqo'n ri q'atal tzij, ri e taqom b'i chuk'äjisaxik ki wäch ri b'anal taq etzelal, xuquje' chuya'ik ki q'ij ri käka'n utzil.

¹⁵ Are k'u u rayib'al ri Dios chi kib'an ri utzil rech kiq'atej u wäch ri konalaj taq ki tzij ri winaq ri man k'o tä ketam. Je ri' man käkiriq tä chik jas käkib'ij chiwij.

¹⁶ Ri ix, ix winaq ri ix tzoqopital chi pu q'ab' ri Itzel, man rumal tä k'u rech chi ix tzoqopitalik kib'an ta ri man utz taj, xane chib'ana' jas ri kub'an jun ri kojom che patänil re jun winaq chik, chipatänij ri Dios.

17 Nim cheiwila wi konojel. Cheiwaj konojel ri qachalal kojonelab'. Nim kiwil wi ri Dios, chixej k'u iwib' chuwäch. Nim chiwila wi ri nimalaj taqanel xuquje'.

Ri Cristo, ruk' ri k'äx ri xuriqo, xuk'ut kan chqawäch jas ri utz käqa'no

18 Ix ri', ri ix kojom che patäninelab', chiya iwib' pa taqik chke ri i patrón, nim k'ut cheiwila wi. Man xuwi tä chke ri utz ki chomanik, ri kech'awik, xane je' xuquje' chib'ana chke ri e k'a'n.

19 Utz k'u na ri' we jun kuch'ij k'äx, pune man taqal tä che chi kuriqo, we ri are' kuna' pa ranima' cho ri Dios chi man k'o tä etzelal u b'anom.

20 We k'u rumal ri u b'anik ri man utz taj käk'äjisax i wäch ix, ¿a nim k'u lo u b'anik wa' chi kich'ij ri k'äx ruk' paciencia? ¡Man je' taj! We k'u ne kiriq k'äx xa rumal ru b'anik utzil, kich'ij k'u wa' ruk' paciencia, are utz kil na wa' rumal ri Dios.

21 Are k'u wa' ri ix sik'im wi rumal ri Dios rumal chi ri Cristo xuriq k'äx rumal qech uj, xuya k'u kan jun utzalaj k'utb'al chiwäch rech kib'an iwe jas ri xub'an ri Are'.

22 Ri Cristo man k'o tä mak xub'ano, man xub'an tä k'u tzij che ki sub'ik ri winaq.

23 Ri Are' aretaq xyoq'ik, man xutzelej tä u k'exel ri ki tzij ri winaq ruk' yoq'onik. Aretaq xb'an k'äx che kumal ri winaq, man xub'ij taj chi käpe na k'äx chkij ri e are', xane xuya kan ronojel pu q'ab' ri Dios ri jikom kub'an chuq'atik tzij.

24 Ri Cristo xuk'am b'i ri qa mak pa ri u cuerpo aretaq xrip cho ri cruz rech ri uj, je' ta ne uj käminaq chi ruk' Are', man käqataqej tä chi maku-nik, xane käqachap u b'anik ri qas jikom, ri qas utz.

Xsoktaj k'u ri Cristo rech ri ix kixutzirik, kiriq na ri k'aslemal ri gas utz.

²⁵ Ri ix nab'e kanoq ix sachinaq, je' ta ne ix chij ri i jab'um iwib'. Kämik k'ut ix tzelejinaq chi loq ruk' ri Cristo. Ri Are' kixuchajij junam jas jun ajyuq' keuchajij ru chij. Kuchajij k'u na ri iwanima'.

3

Waral käqil wi jas ri rajwaxik pa ri ki k'aslemal ri e k'ulan chik

¹ Ri ix ixoqib', ri ix k'ulan chik, chixniman chke ri iwachajil. Je ri' we ne e k'o jujun chke ri iwachajil ri man käkikoj tä ru Loq' Pixab' ri Dios, kekojon ta k'u ne rumal ri utzalaj i k'aslemal ix, ri ix ixoqib', pune ta ne man kätzijox tä ru Loq' Pixab' ri Dios chke.

² Are k'u ri ix kixkilo chi ch'ajch'oj ri iwanima', nim kiwil ri Dios, kixej k'u iwib' chuwäch.

³ Ri ix ixoqib' rajwaxik kikoj atz'iaq ri gas taqal chiwe, rajwaxik k'ut chi utz u b'anik ri i wi' kib'ano jas ri gas taqalik. Man xuwi tä kiwiq iwib' ruk' q'än puaq, ruk' chachal ri paqal rajil, man ruk' tä k'u atz'iaq ri sib'alaj paqalik.

⁴ Xane ri gas wiqob'al iwib' are ri k'o pa ri iwanima'. Ri gas je'lal ri man käsach tä u wäch are ri utzalaj iwanima' ri sib'alaj käjororik. We wiqob'al ri' are sib'alaj loq' na wa' chuwäch ri Dios.

⁵ Je' k'u wiqob'al wa' xkikoj ri ixoqib' ojer ri xkijach kib' pu q'ab' ri Dios. Ri e are' xku'b'i ki k'ux chrij ri Dios, xuquje' xeniman chke ri kachajil.

⁶ Je' jas ri nan Sara ojer xniman che ri qa mam Abraham, xub'ij k'u che: “At wajaw,” —xcha che.

Ri ix, ix je' jas ri nan Sara we kib'an ri utzil, man k'o tä k'u jas kixej wi iwib'.

⁷ Ri ix xuquje', ri ix achijab', ri ix k'ulan chik, rajwaxik qas kichomaj na jas kib'an kuk' ri iwixogil. Nim cheiwila wi, man xaq xuwi tä rumal chi ri ixoqib' man junam tä ki chuq'ab' iwuk' ix, xane rumal chi ri e are' xuquje' käkech'ej na ri k'aslemal ri kuya ri Dios chiwe ix rumal ri nimalaj u toq'ob'. Je' chib'ana wa' rech ri Dios kuto aretaq kib'an orar.

Utz ke ri käkiriq k'äx xa rumal ri u b'anik ri utzil

⁸ Más k'u na, china' pa iwanima' chi xa ix jun, ri ix nimalaj iwonojel. Chel i k'ux chb'il taq iwib', chiwaj iwib' junam jas ri käka'n ri winaq ri qas e kachalal kib'. Minimarisaj iwib', xane chich'ab'ela iwib' ruk' utzil.

⁹ Mitzelej u k'exel ri k'äx ri käb'an chiwe, man kixyoq'on tä k'u chke ri winaq ri kixkiyoq'o. Xane jas ri Dios ri kixtewchinik, chixtewchin ix xuquje' chke ri keb'anow k'äx chiwe. Iwetam k'ut chi ix u sik'im ri Dios rech kiriq tewchib'al.

¹⁰ Je ri' ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik:

Jachin ri kraj jun utzalaj k'aslemal,

käkikot na amaq'el ronojel q'ij,

chujik'a b'a' ri raq',

mub'ij ri k'äx u b'ixik,

xane chutz'apij ru pu chi'

rech man kub'an tä tzij,

—kächa'.

¹¹ Chutasa rib' chrij ri etzelal,

chub'ana k'u ri qas utz.

Chutzukuj ru b'anik utzil chkixol ri winaq,

qas k'u kutaqej u b'anik wa'.

¹² Je ri', rumal chi ri Qajaw Dios
keuchajij ri winaq ri jikom kanima',
xuquje' kuto aretaq kâka'n orar,
kutatab'ej ri kâkib'ij che.

Are k'u ri Dios kub'an u k'ulel chke ri b'anal taq
etzelal,

—kâcha ri' ri tz'ib'tal kanoq.

¹³ ¿Jachin ta k'u ne kub'an k'âx chiwe we ri ix qas
kitaqej u b'anik ri utzil? ¿Kraj man k'o taj!

¹⁴ Pune b'a' rumal ru b'anik ri utzil kiriq k'âx,
utz k'u iwe ri'. Rumal ri' mixej iwib' chkiwâch ri
keb'anow k'âx chiwe, mixok il kumal.

¹⁵ Xane nim chiwila wi ri Cristo ri Iwajaw pa
taq ri iwanima'. Jachin taq ri ketow chiwe jas
che kiku'b'a i k'ux chrij ri Cristo, ruk' utzil chib'ij
wa' chke. Nim chiwila wi ri Dios, chixej b'a' iwib'
chuwâch, minimarisaj k'u iwib'.

¹⁶ Chib'ana utz pa ronojel rech kina' pa ri iwan-
ima' chi man k'o tä etzelal i b'anom. Je ri' ri
winaq ri keyoq'on chiwe, ri kâkib'ij chi ix b'anal
taq etzelal, ri xa kâkitze'j i wâch rumal chi ri ix
kojoninaq che ri Cristo, xa kel na ki k'ixb'al rumal
ri kâkib'ij.

¹⁷ We je ri' kraj ri Dios chiwe, are utz na kiriq
k'âx rumal ri u b'anik utzil chuwâch ri kiriq k'âx
xa rumal ru b'anik etzelal.

¹⁸ Are je wa' rumal chi ri Cristo xuquje' xuriq
k'âx. Rumal ri qa mak xkâm ri Are' xa jumul rech
man k'o tä chi rajwaxik. Ri Are' man k'o tä u mak,
xane xuriq k'âx rumal qech uj, ri uj itzel taq winaq,
che qoksaxik ruk' ri Dios. Qas tzij xkâm ru cuerpo,
are k'u ri ranima' man xkâm tä wa'.

¹⁹ Xe' k'u chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri anima'aj ri e tz'apitz'oj.

²⁰ E are taq wa' ri anima'aj kech ri winaq ri man xeniman tä che ri Dios ojer pa ru q'ijol ri qa mam Noé. Ri Dios xuchajij paciencia, xereyej chi käkik'ex kanima', käkik'ex ki chomanik aretaq ri qa mam Noé tajin kub'an ri nimalaj barco ri káb'ix "arca" che. Man e k'ia tä k'ut ri xkiriq ru tob'anik ri Dios, xane xa e wajxaqib' wa' ri man xejiq' tä pa ri ja'.

²¹ Ri nimalaj q'eqal jäb' ri xub'an pa ri u q'ijol ri qa mam Noé, are k'utb'al chrij ri ja' re ri qasna' kämik ri käk'utuwik chi qa riqom chi ru tob'anik ri Dios. Ri ja' ri' man käresaj tä k'u ru tz'ilol ri qa cuerpo, xane kub'ano chi kääqata' che ri Dios chi ri Are' kub'an chqe chi utz kääqana' pa qanima' chuwäch. Are wa' kub'ano chi kääqariq ru tob'anik ri Dios rumal chi xk'astajisax ri Jesucristo chkixol ri käminaqib'.

²² Aretaq xk'astaj b'ik, ri Are' xpaqi chikaj, xt'uyi k'u pa ru wikiäq'ab' ri Dios. Konojel ri ángeles, xuquje' konojel ri nimaq taq q'atal taq tzij ajuwokaj, konojel k'u ri k'o taqanik pa ki q'ab' rajwaxik keniman na che.

4

Chqajujunal, jas ri u sipam ri Dios chqe, rajwaxik kääqakoj wa' che ki to'ik nik'iaj chik

¹ Je k'u ri', qachalal, we ri Cristo xuriq k'äx, ri ix xuquje' rajwaxik chi je' i chomanik wa', chi kiriq na k'äx. Jachin k'u ri qas u riqom k'äx, man kutajej tä chi makunik ri'.

² Ronojel k'u ri q'ij ri käk'asi na cho ruwächulew, man kukoj tä chi ru k'aslemal chub'anik xaq jas ri kraj ri are', xane chub'anik ru rayib'al ri Dios.

³ Chub'ana k'u ri' chiwe ri xib'an kan pa ri ojer taq q'ij. Are k'u xib'an ri ki rayinik ri winaq ri man e kojoninaq tä che ri Dios. Pa taq ri q'ij ri' xib'an ronojel u wäch etzelal, xa jachike ri utz xiwil wi, pune äwas u b'anik wa' cho ri Dios, xuquje' chkiwäch ri winaq. Xib'an ri itzel taq i rayinik, xib'an nimalaj q'ab'arik, xib'an nimaq taq wi'm ri xixwojko'r wi, sib'alaj xiya k'u u wi' ru tijik ri ja'. Xuquje' xeiq'ijilaj jujun taq tiox ri sib'alaj tzel keb'elik, ri man taqal tä chiwe chi je' kib'ano.

⁴ Ri winaq k'ut ri man e kojoninaq taj, jun wi käkilo chi ri ix ya man kiriq tä chi iwib' kuk' chub'anik ri käk'a'n ri e are' pa ri itzelalaj ki k'aslemal ri sib'alaj man utz tä u b'anik. Xa rumal ri' käketzelay i wäch, kixkiyoq'o.

⁵ We winaq ri' käkijach k'u na ki kuenta chuwäch ri Jun ri käpe na chuq'atik tzij pa ki wi' ri e k'ask'oj, xuquje' pa ki wi' ri käminaqib'.

⁶ Xa rumal wa' xuquje' xtzijox ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri käminaqib', rech pune xek'asi waral cho ruwächulew, xq'at k'u tzij pa ki wi' junam jas ri káb'an chke konojel ri winaq, ri kanima' k'ut kuriq na ri qas k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, junam jas ru k'aslemal ri Dios.

⁷ Xa jub'iq' kraj chi man kopan ri q'ij ri ku-jto'tajik, ri käk'is na ronojel. Mib'an xaq jas ri kiwaj ix, xane chichomaj b'a' jas ri kib'ano. Qas chixok il chub'anik orar.

⁸ Man xuwi tä k'u wa', xane xuquje' sib'alaj chiwaj iwib' chb'il taq iwib' rumal chi we je ri'

kib'ano, kiwaj iwib', kisachala na ri i mak chb'il taq iwib' pune sib'alaj k'ia ri i mak.

⁹ Utz chib'ana che ki k'ulaxik ri keopan cho taq iwachoch. K'o b'a' jas mib'ij pa iwanima' chkij.

¹⁰ Chijujunal, jas ru sipam ri Dios chiwe, chikojo wa' che ki to'ik ri qachalal. Utz chib'ana chukojik ri jalajoj taq tewchib'al ru sipam ri Dios chiwe rumal ri nimalaj u toq'ob'.

¹¹ Jachin ri kätzizonik, chutzijoj jas ri kub'ij ri Dios pa ru Loq' Pixab' ri Are'. Jachin ri kok che ki to'ik nik'iaj chik, chub'ana wa' ruk' ri chuq'ab' ri yo'm che rumal ri Dios. Ronojel ri kib'ano, chib'ana wa' chuya'ik u q'ij ri Dios rumal ri Jesucristo. Chni-marisax b'a' u q'ij ri Are', chk'ol ta b'a' u taqanik amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Amén.

Utz qe we käqariq k'äx rumal chi uj kojoninaq che ri Cristo

¹² Loq'alaj taq qachalal, mikajmaj iwib' aretaq käpe ri nimalaj k'äx pi wi' je' ta ne chi jun wi ri tajin kik'ulmaj.

¹³ Xane chixkikotoq aretaq kiriq iwe ri k'äx junam jas ri xuriq ri Cristo. Je ri' rech sib'alaj kixkikot na aretaq käpe ri Are', käq'alajin ri je'lalaj u juluwem, känimarisax k'u na u q'ij.

¹⁴ We xa rumal ri Cristo ketzelax na i wäch, kixyoq'ik, utz k'u iwe ix. Je ri', rumal chi ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios qajinaq pi wi'. Qas tzij chi ri Cristo käyoq' kumal ri winaq, are k'u ri ix xa kiya u q'ij ri Are'.

¹⁵ Man utz tä ri' we k'o jun chiwe kuriq k'äx rumal chi ri are' käkämisanik, rumal chi kub'an

elaq', rumal chi kuxalq'atij ri pixab', o rumal chi kunim rib' chupam ri kech nik'iaj winaq chik.

¹⁶ We k'u k'o jun kuriq k'äx xa rumal chi kojonaq che ri Cristo, käb'ix "Cristiano" che, mäk'ix ri' ri are', xane chuya u q'ij ri Dios rumal wa'.

¹⁷ Xuriq k'u ri q'ij ri kächapletaj ru q'atik tzij pa qa wi' uj, qachalal, uj ri' ri uj rech ri Dios. We k'u ru q'atik tzij kächapletaj nab'e pa qa wi' uj, ¿jas lo ri käkiriq na ri winaq ri man keniman tä che ri Utzalaj Tzij ri tzijom loq rumal ri Dios?

¹⁸ We ruk' k'äx ri winaq ri jikom kanima' cho ri Dios käkiriq ru tob'anik ri Are', ¿jas lo ri käkiriq na ri winaq ri man kekojon tä che ri Dios, ri xaq e ajmakib'?

¹⁹ We k'u e k'o ri tajin käkiriq k'äx rumal chi je wa' kraj ri Dios, chkitagej b'a' u b'anik ri utzil, xa chkiya k'u na kib' pu q'ab' ri Dios ri xeb'anowik. Ri Are' k'ut jikom ranima', qas kub'an na ri kub'ij.

5

Ri apóstol Pedro keupixb'aj ri kojonelab'

¹ Keinpixb'aj konojel ri k'amal taq ki b'e ri qachalal kojonelab' ri ix k'o wi. Ri in xuquje' in k'amal b'e junam kuk', xuquje' qas xinwil in ri k'äx'ol ri xuriq ri Cristo. Ri in, je' jas ri e are' junam kinriq na we ri u nimarisaxik u q'ij ri Cristo ri käq'alajinik aretaq käpetik.

² Cheichajij ri qachalal kojonelab' ri e yo'm pa i q'ab', junam jas ri kub'an jun utzalaj ajuuq' che ki chajixik ru chij. Chib'ana wa' ruk' jun utzalaj iwanima', xa jas ri kraj ri Dios, man xaq tä rumal chi ix taqom chub'anik wa'. Man keichajij tä k'u ri

e are' xaq xuwi rech kich'ak puaq, xane chib'ana wa' rumal chi are ri qas kiwaj kib'ano.

³ Mib'an iwe chke ri keichajij, xa kixtaqan pa ki wi', xane chikojo i chuq'ab' rech ri i k'aslemal are jun utzalaj k'utb'al chkiwäch.

⁴ Je ri', aretaq käpe ri nimalaj Qajyuq', ri Qajaw Jesús, ri ix kik'am na jun je'lalaj tojb'al iwe ri man junam tä ruk' ri corona re u xaq che', re kotz'ij ri xa kächaqi'jik.

⁵ Xuquje' ri ix, alab'om, chinimaj ri ki taqanik ri k'amal taq i b'e. Chiyala iwib' pa taqik chb'il taq iwib' nimalaj iwonojel, minimarisaj k'u iwib'. Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik:

Ri Dios kuk'ulelaj ki wäch ri winaq

ri käka'n nimal,

keuto' k'u ri man käkinimarisaj tä kib'

ruk' ri nimalaj u toq'ob' ri Are',

—kächa ri tz'ib'tal kanoq.

⁶ Qas china' pa iwanima' chi man nim tä i b'anik, chiya k'u iwib' pu q'ab' ri qa Dios ri k'o nimalaj u chuq'ab' rech ri Are' kunimarisaj na i q'ij ix aretaq kuriq ri q'ij.

⁷ Ronojel ri xaq kixok wi il, chiya kan wa' pu q'ab' ri Dios. Ri Are k'ut kel u k'ux chiwe, kixuto' k'u na.

⁸ ¡Chk'ol b'a' i no'j, chixk'ask'atoq! Je' chib'ana wa' rumal chi ri i k'ulel ri Itzel, are je' jas jun koj ri kuraq u chi', ri sib'alaj kätio'nik, ri kutzukuj jachin ri kutijo.

⁹ ¡Chiq'atej u wäch ri Itzel, qas chixkojonoq! Iwetam k'ut chi ri k'äxk'ol ri tajin kiriq ix, je' xuquje' tajin käkiriq konojel ri qachalal cho ronojel ruwächulew.

¹⁰ Aretaq k'ut i riqom chi kieb' oxib' q'ij k'äxk'ol, ri Dios ri sib'alaj kutoq'ob'isaj qa wäch, ri xujusik'ij rech känimarisax qa q'ij junam ruk' ri Jesucristo, kub'ano chi kijikib'a na ri iwanima' chrij, kub'an na tz'aqat chiwe. Kuya na ri i chuq'ab', xuquje' kub'ano chi qas ko kixjeqi na pa ri i kojonik.

¹¹ Chnimarisax b'a' u q'ij ri Are', chk'ol k'u u taqanik amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Amén.

Ri apóstol Pedro kuya rutzil ki wäch ri qachalal

¹² Nu tz'ib'am b'i we kieb' oxib' tzij ri' chiwe ruk' ru tob'anik ri qachalal Silvano, ri wilom chi qas jikom ri ranima'. Ruk' k'u we wuj ri' kixinpixb'aj, kinq'alajisaj k'u chiwäch chi qas tzij ri ix i riqom ri nimalaj u toq'ob' ri Dios. ¡Chijikib'a b'a' i k'ux chrij wa'!

¹³ Ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Babilonia, ri e cha'tal rumal ri Dios junam iwuk' ix, käkiya b'i rutzil i wäch. Xuquje' ri qachalal Marcos, ri je' ta ne nu k'ojol, kuya b'i rutzil i wäch.

¹⁴ Chitz'umaj iwib' chb'il taq iwib' aretaq kiyala rutzil i wäch. Je ri' kib'ano chuk'utik chi qas kiwaj iwib' chb'il taq iwib'.

Chuxlan ta b'a' ri iwanima' nimalaj iwonojel ri ix, ix rech ri Jesucristo. Amén.

Ru Loq' Pixab' Ri Dios
New Testament in K'iche' Cantel; quc (GT:quc:K'iche'),
new spelling

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: K'iche'

Dialect: Cantel

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in K'iche'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

a560dee0-689a-5ef3-ad95-4b31984022c0